

UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU
ȘCOALA DOCTORALĂ DE DREPT

MEMORIUL ȘTIINȚIFIC

privind lucrarea de doctorat

**REPREZENTAREA CONVENȚIONALĂ ÎN
DREPTUL PRIVAT**

Prof. univ. dr. **MURZEA Cristinel Ioan**

Subsemnatul Murzea Cristinel Ioan, profesor universitar doctor la Facultatea de Drept din cadrul Universității „Titu Maiorescu” din București, în calitate de conducător al tezei de doctorat intitulată „*Reprezentarea convențională în dreptul privat*”, lucrare elaborată de doctoranda Irimiță Andreea-Diana în cadrul Școlii Doctorale de Drept a Universității „Titu Maiorescu” din București, formulez următoarele considerații referitoare la activitatea de cercetare și la rezultatele obținute.

Doctoranda Irimiță Andreea-Diana a realizat o lucrare amplă și complexă, ancorată în domeniul dreptului civil, concepută ca un demers științific riguros, în care analiza teoretică detaliată este îmbinată în mod armonios cu dimensiunea aplicativă a temei. Cercetarea se înscrie în sfera Științelor juridice, fiind elaborată în specializarea Drept privat, și abordează instituția reprezentării convenționale dintr-o perspectivă sistematică, comparativă și interdisciplinară, incluzând referiri relevante la dreptul procesual civil, dreptul comercial și dreptul comparat.

Elaborarea tezei s-a desfășurat sub coordonarea mea directă, beneficiind de suportul științific și metodologic oferit de Școala Doctorală de Drept a Universității „Titu Maiorescu” din București. Colaborarea constantă dintre doctorandă și conducătorul de doctorat, precum și valorificarea resurselor științifice puse la dispoziție de instituția organizatoare, au făcut posibilă realizarea unei lucrări unitare, bazate pe o cercetare amplă și pe o analiză critică menită să aducă o contribuție originală și valoroasă doctrinei de drept privat.

Alegerea temei „*Reprezentarea convențională în dreptul privat*” a fost determinată de importanța centrală pe care această instituție juridică o ocupă în structura dreptului civil și, în general, în arhitectura raporturilor juridice private. Consider că opțiunea doctorandei pentru această temă denotă o înțelegere profundă a rolului esențial pe care reprezentarea convențională îl joacă în viața juridică modernă, ca mecanism ce permite realizarea de acte juridice prin intermediul unui reprezentant și ca instrument eficient pentru organizarea și fluidizarea circuitului civil și comercial. În contextul actual, caracterizat de dinamica accentuată a raporturilor sociale și economice, de diversificarea și complexitatea sporită a tranzacțiilor, precum și de nevoia unei protecții sporite a participanților la circuitul civil, analiza aprofundată a acestei instituții nu este doar oportună, ci și absolut necesară.

Relevanța științifică a cercetării este evidentă, întrucât, deși instituția reprezentării a beneficiat de atenția doctrinei, există în continuare aspecte insuficient explorate, în special cele referitoare la interacțiunea dintre normele de drept civil, cele de drept procesual civil și cele de drept comercial. Mai mult, intrarea în vigoare a noului Cod civil și integrarea acestuia într-o viziune legislativă unitară au generat noi provocări de interpretare și aplicare, care reclamă o analiză sistematică, comparativă și adaptată realităților juridice contemporane.

Prin această lucrare, doctoranda a răspuns acestor nevoi printr-o cercetare riguroasă, structurată atât pe plan teoretic – prin examinarea conceptelor fundamentale – cât și pe plan practic,

prin evidențierea implicațiilor concrete ale reprezentării convenționale în activitatea juridică curentă. Consider că teza contribuie în mod real la dezvoltarea doctrinei de drept privat, oferind soluții argumentate pentru o aplicare coerentă și eficientă a acestei instituții în practica juridică. Structura tezei realizate de doctoranda Irimiță Andreea-Diana reflectă o abordare logică, bine ordonată și progresivă a temei, pornind de la fundamentarea conceptuală a instituției reprezentării și continuând cu analiza evoluției sale istorice, a cadrului normativ actual și a corelațiilor cu alte instituții juridice.

Lucrarea se deschide cu Introducerea, unde autoarea stabilește obiectivele cercetării, justifică alegerea temei și expune metodologia utilizată. În această secțiune sunt precizate scopul, ipotezele de lucru și sursele bibliografice fundamentale, provenite atât din doctrina juridică națională, cât și din literatura de specialitate internațională, ceea ce denotă un demers documentar solid.

Capitolul I – Considerații generale privind instituția reprezentării aduce o delimitare conceptuală clară a noțiunii de reprezentare, reliefând trăsăturile caracteristice ale reprezentării convenționale și diferențele acesteia față de alte forme de reprezentare, precum cea legală sau judiciară. Sunt analizate, de asemenea, forme speciale – reprezentarea cambială și reprezentarea părților în procesul civil –, cu sprijin în doctrina de specialitate și în referințe jurisprudențiale relevante, ceea ce conferă capitolului un fundament teoretic și aplicativ solid.

Capitolul II – Evoluția istorică a instituției reprezentării urmărește cu rigoare dezvoltarea acestei instituții, de la originile sale în dreptul roman, trecând prin reglementările medievale, până la consacrarea sa în Codul civil de la 1864. În acest context, sunt evidențiate atât continuitățile, cât și modificările legislative care au modelat instituția în dreptul românesc.

Capitolul III – Contractul de mandat – fundament al reprezentării convenționale constituie nucleul lucrării, prezentând în detaliu evoluția concepțiilor referitoare la contractul de mandat, atât în vechea reglementare, cât și în actualul Cod civil. Sunt analizate cu minuțiozitate noțiunea, caracterele juridice, condițiile de valabilitate, efectele și modalitățile de încetare a mandatului, argumentele fiind susținute de doctrină și jurisprudență. Această parte relevă în mod convingător legătura intrinsecă dintre mandat și reprezentare.

Capitolul IV – Analiza comparativă și corelațiile cu alte instituții juridice evidențiază similitudinile și diferențele dintre mandat și alte contracte civile, precum și raportul dintre mandat și gestiunea de afaceri. Studiul comparativ subliniază specificitatea mandatului și relevanța acestuia pentru funcționarea reprezentării convenționale, cu accent pe implicațiile practice ale aplicării sale.

Lucrarea se încheie cu Concluzii generale și propuneri de lege ferenda, în care sunt sintetizate principalele rezultate ale cercetării și sunt formulate opinii proprii, argumentate prin

analiza doctrinară și jurisprudențială. Propunerile legislative vizează clarificarea și eficientizarea reglementării reprezentării convenționale, fiind fundamentate pe identificarea lacunelor din legislația actuală și pe bune practici preluate din alte sisteme de drept.

Metodologia de cercetare utilizată de doctoranda Irimiță Andreea-Diana în elaborarea tezei „*Reprezentarea convențională în dreptul privat*” se remarcă prin îmbinarea armonioasă a metodelor clasice ale cercetării juridice cu tehnici moderne de analiză interdisciplinară. Fundamentul demersului științific l-a constituit analiza doctrinară, desfășurată cu rigoare, prin studierea aprofundată a literaturii de specialitate din domeniul dreptului civil, al dreptului procesual civil, al dreptului comercial și al dreptului comparat. În cadrul acestei analize, doctoranda a valorificat atât lucrări de referință din doctrina românească, cât și contribuții de prestigiu din literatura juridică străină, reușind să contureze un cadru teoretic solid și bine argumentat.

Metoda comparativă a fost utilizată în mod constant pentru a evidenția similitudinile și diferențele dintre reglementările românești și cele din alte sisteme de drept, în special din dreptul continental european, cu scopul de a identifica soluții legislative și conceptuale care ar putea contribui la îmbunătățirea cadrului normativ intern. În completare, metoda istorică a permis surprinderea evoluției instituției reprezentării de la originile sale în dreptul roman, trecând prin reglementările medievale și moderne, până la consacrarea sa în actualul Cod civil, oferind astfel o perspectivă amplă și bine fundamentată asupra dezvoltării acestei instituții juridice.

Un alt instrument esențial al demersului de cercetare l-a constituit analiza jurisprudențială, prin care doctoranda Irimiță Andreea-Diana a studiat cu atenție decizii relevante ale instanțelor privind interpretarea și aplicarea normelor referitoare la reprezentarea convențională și contractul de mandat. Coroborarea argumentelor doctrinare cu soluțiile jurisprudențiale selectate a permis formularea unei interpretări unitare și coerente a instituției analizate, sporindu-i astfel atât valoarea teoretică, cât și utilitatea practică.

Pe lângă metodele doctrinară, comparativă și istorică, lucrarea integrează și metoda logică și metoda sistematică, utilizate cu consecvență pentru structurarea raționamentelor, formularea concluziilor și fundamentarea propunerilor de lege ferenda. Abordarea interdisciplinară pe care a adoptat-o autoarea a facilitat corelarea reglementărilor din dreptul civil cu dispoziții din domenii juridice conexe, reușind astfel să surprindă aplicabilitatea reprezentării convenționale în contexte variate, atât din sfera raporturilor juridice interne, cât și din cea a raporturilor cu elemente de extraneitate.

Aportul original al tezei „*Reprezentarea convențională în dreptul privat*” este remarcabil, reflectându-se în caracterul integrator și în abordarea sistematică a unei instituții juridice fundamentale, analizată din multiple perspective – conceptuală, istorică, comparativă și practică.

Lucrarea depășește simpla expunere și comentare a normelor legale, propunând o reconstrucție teoretică solidă a noțiunii de reprezentare convențională, clarificând raportul acesteia cu alte forme de reprezentare și cu instituții conexe, precum contractul de mandat, gestiunea de afaceri sau reprezentarea judiciară. Acest demers nu doar completează literatura de specialitate, ci și creează premisele unei mai bune aplicări a instituției în practica juridică actuală.

Pe plan teoretic, consider că această cercetare aduce o contribuție substanțială prin definirea unor criterii clare de delimitare între diferitele forme de reprezentare, prin reinterpretarea unor dispoziții din Codul civil și prin formularea unor concepte operaționale menite să faciliteze aplicarea practică a normelor. Studiul comparativ cu alte sisteme de drept, realizat cu atenție și spirit critic, oferă o perspectivă nouă asupra modalităților de optimizare a reprezentării convenționale, inspirându-se din modele juridice consacrate, dar adaptându-le specificului dreptului românesc.

Din perspectivă practică, lucrarea se distinge prin formularea de soluții concrete la probleme recurente întâlnite în jurisprudență și în activitatea profesioniștilor dreptului – avocați, notari, magistrați. Propunerile de lege ferenda formulate de doctorandă identifică cu acuratețe lacunele legislative și sugerează modificări menite să clarifice regimul juridic al reprezentării convenționale, reducând astfel incertitudinile de interpretare și contribuind la aplicarea unitară a normelor.

Apreciez în mod deosebit faptul că originalitatea demersului constă nu doar în inovațiile teoretice, ci și în corelarea constantă a acestora cu exemple relevante din practica judiciară. Această abordare conferă lucrării un caracter aplicativ pronunțat și îi amplifică valoarea pentru mediul juridic. Astfel, teza nu doar completează și îmbogățește literatura de specialitate existentă, ci creează premisele unei îmbunătățiri reale a cadrului normativ și a practicii judiciare în materia reprezentării convenționale.

Valoarea tezei „*Reprezentarea convențională în dreptul privat*” se reflectă atât în plan teoretic, cât și în plan practic, prin aportul semnificativ pe care îl aduce la consolidarea și dezvoltarea doctrinei de drept privat, precum și prin utilitatea directă a concluziilor formulate pentru activitatea practicienilor dreptului. Consider că această cercetare reușește să realizeze o sistematizare clară a noțiunilor, principiilor și efectelor reprezentării convenționale, contribuind astfel la o înțelegere mai profundă și la o aplicare mai coerentă a acestei instituții juridice fundamentale.

În plan teoretic, lucrarea completează și actualizează literatura de specialitate, oferind interpretări coerente și argumentate ale normelor din Codul civil și propunând concepte juridice capabile să faciliteze abordarea unitară a problematicii. Analiza comparativă cu reglementările altor sisteme de drept asigură o perspectivă deschisă către soluții legislative moderne, iar

fundamentarea istorică demonstrează atât continuitatea, cât și adaptabilitatea instituției reprezentării în diverse epoci și contexte juridice.

Apreciez că rezultatele cercetării au un potențial ridicat de a fi integrate în activitatea avocaților, notarilor, magistraților și a altor profesioniști ai dreptului, oferindu-le repere clare și sigure pentru interpretarea și aplicarea reprezentării convenționale. Studiul jurisprudențial inclus identifică tendințe și soluții recurente, contribuind astfel la formarea unei practici unitare și previzibile în domeniu.

Impactul cercetării este amplificat de propunerile de lege ferenda formulate cu scopul de a elimina neclaritățile legislative și de a adapta reglementarea reprezentării convenționale la cerințele unui circuit civil modern, eficient și sigur. Consider că aceste contribuții nu doar îmbogățesc patrimoniul doctrinar, ci au și un efect concret asupra practicii și politicilor legislative din domeniu, oferind soluții viabile pentru o aplicare mai coerentă a normelor juridice.

În urma analizei atente a tezei *„Reprezentarea convențională în dreptul privat”*, am constatat că lucrarea îndeplinește în mod deplin exigențele academice și științifice impuse pentru acordarea titlului de doctor în drept. Cercetarea realizată de doctoranda Irimiță Andreea-Diana se remarcă prin coerența structurii, rigoarea argumentației și profunzimea analizei, îmbinând într-un mod echilibrat dimensiunea teoretică cu cea practică.

Originalitatea demersului este susținută de contribuțiile proprii ale autoarei în definirea conceptelor, în delimitarea instituției reprezentării convenționale față de alte forme de reprezentare, în analiza comparativă a reglementărilor și în formularea unor propuneri legislative concrete. Lucrările de specialitate consultate, studiul jurisprudenței relevante și corelarea acestora cu dispozițiile legale în vigoare demonstrează o documentare solidă și o stăpânire temeinică a temei.

Din perspectiva utilității, consider că teza aduce un aport semnificativ atât doctrinei juridice, prin clarificările conceptuale și sistematizările pe care le realizează, cât și practicii judiciare, prin soluțiile interpretative și propunerile de lege ferenda formulate. Rezultatele obținute confirmă pe deplin capacitatea doctorandei Irimiță Andreea-Diana de a desfășura activitate de cercetare științifică la standarde înalte și de a contribui în mod real la dezvoltarea domeniului dreptului privat.

Apreciez că teza de doctorat cu titlul *„Reprezentarea convențională în dreptul privat”* îndeplinește în mod deplin condițiile de fond pentru susținerea publică și pentru acordarea titlului științific de doctor în domeniul drept.

Prof. univ. dr. **MURZEA Cristinel Ioan**